

ERDÉSZETI ÚJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 fnt — kr.
Fél évre	2 fnt — kr.
Negyed évre	1 fnt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Törvény, vagy irott malaszt?

(Folyt. és vége.)

Az erdőtörvény meghozatala és életbelépte után nyomon követték azt különféle ministeri rendeletek, melyek részben a törvény egyes intézkedéseinek magyarázására, részben némi hiányok pótlására vonatkoztak. A többiek közt s ha jól emlékezünk, — 1880-ik évben 30686. szám alatt bocsátott ki a földmívelésügyi m. kir. ministerium egy rendeletet, melyben az erdővédszemélyzet felesketéséről, annak kellékeiről szól.

Ez a körrendelet egyebek közt azt mondja, hogy az erdőőri hatósági esküt teheti az, ki

1. 24 éves,
2. Feddhetlen előéletű.

Letehette tehát az esküt minden honpolgár, ki ezeknek a kellékeknek megfelel. További intézkedésében azonban van egy megszorítás, mely az erdőtörvénynek folyománya s ez nem egyéb, mint hogy 1889. június hó 14-ike után csak olyan egyén bocsátható hatósági esküre, ki a fentebb jelzett két kelléken kívül a törvényszabta erdőőri szakvizsgát is sikerrel letette s az erről tanuskodó bizonyítványt megnyerte.

Nyilvánvaló, hogy ez az intézkedés abból a feltevésből indult ki, hogy az erdőtörvény életbeléptét követő első évtizedben már mindenkinek, ki az erdőőri pályára szánja vagy szánta magát, módjában lesz a törvényben előirt minősítést megszerezni, egyébként talán

TÁRCZA.

Egy orosz éj.

A „Hazánk” után.

Éj volt; a hold pompás világánál azonban tökéletesen láttunk a rengeteg hősikságon, mely előttünk elterült. Hideg volt, a hőmérő 14 fokkal állott a zérus alatt, de hatalmas prémbundában alig éreztem a hideget. Épp oly kevésbé érezte barátom Kamaroff Petroff kapitány, a ki csendesen szundikált.

Szánunk siklott a ragyogó hó felületén bámulatos sebességgel és kocsisunk időnként éles kiáltozással sarkalta lovainkat még gyorsabb iramodásra.

Nem beszélgettünk, mert Kamaroff úgy elaludt, mintha ágyában pihenne, nem pedig trojkában negyven verstnyi távolságban S . . -től. Én magam nem aludtam, nem is gondoltam alvásra és csendesen csodáltam az északi égnék bámulatos csillagsorait.

A lovak azonban egyszerre horkolni kezdtek, mint a mikor veszedelmet éreznek.

— Mi az Iván? — kérdém a kocsisától.

— Farkasok lehetnek a közelben.

— Farkasok? Mennyire.

— Két verstnyire, de néhány percz mulva rajtunk ütnek.

— Az ördögbe is! — kiáltám rémulten — két verstnyire vannak tőlünk a farkasok és mennyire lehetünk S . . helységtől?

— Mintegy harmincz verstre.

— Harmincz verst, de miért megyünk ily lassan? Hiszen esti tíz óra volt, a mikor Urloff ezredestől távoztunk, most pedig már éjfél után egy az óra. Három óra alatt nem tettünk még meg többet huszonnyolcz verstnél?

— Ne felejtse uram, hogy a sikságon megyünk, a mi öt verstnyi kerülőt jelent.

— És miért megyünk kerülőn?

— Mert az erdőn nem biztos. Urloff ezredes

az a célja is volt ennek az intézkedésnek, hogy azok az erdőbirtokosok, kik különben is a törvény által kötelezve vannak szakképzett erdőőrök tartására, ez alól a kötelezettség alól ki ne buj hassanak, mert az ilyen birtokosokról föltételezhető, hogy alkalmazottaikat hatóságilag felesketni óhajtják, miután pedig az esküt kivevő hatósági közeg köteles magát a hozott rendeletekhez szigorúan alkalmazni, nyilvánvaló volt, hogy 1889. évi június hó 14-ike után már többé olyan egyén, ki az erdőőri szakvizsgát le nem tette, hatóság előtt erdőőri esküt tenni nem fog.

Ennek az intézkedésnek ellenére sajnosan kell tapasztalnunk, hogy nem csak közvetlen az 1889. év után, de még ma is esküre lesznek bocsátva olyanok is, kik a körülírt kívánalomnak semmikép sem felelnek meg s kivált nagy az olyan felesketettek száma, kik az erdőőri szakvizsgát le nem tették.

Vajjon ki itt tulajdonképen a hibás? a szolgálatadó-e, ki az ilyen egyént esküre előállítja, vagy pedig az a tisztviselő, a ki őt esküre bocsátja? Mi azt hisszük, hogy a legnagyobb hibát és mulasztást a fölesketésre hivatott tisztviselő követi el, mert hiszen ennek kötelessége a főnálló törvényeket és szabályrendeletet ismerni és azokat nemcsak magának betartani, de másokkal is betartatni,

de nem lehet a felelősség alól fölmenteni a birtokost sem, mert ennek is kötelessége ismerni a törvényt s azt kivált a saját érdekében be is tartani. Mindenesetre legjobban kell csodálkoznunk, mikor az államkincstárnál is találkozzunk ilyen visszaéléssel, mert azt már csak joggal elvárhatjuk, hogy a saját törvényét az tartsa vagy tartassa meg az alkalmazottaival, a ki azt megalkotta.

Annak, hogy ilyen hibák, hogy ne mondjuk visszaélések megtörténhetnek, az egyedüli oka az ellenőrzésnek teljes hiánya. Vajjon van valaki, aki magának meggyőződést szerezne arról, hogy az erdőtörvény 17. §-ában körvonalozott birtokosok alkalmazottjai megfelelnek-e a 37. §-ban meghatározott kellékeknek? — Az esküvételekre följogosított hatóságok erre vonatkozó nyilvántartásába vajjon betekint-e a föltettes hatóság ellenőrző közege s meggyőződik-e arról, hogy az esküttevők valamennyie el volt-e látva szakvizsgái bizonyítvánnyal? Azt hisszük, hogy az elsőre a kir. erdőfelügyelőségek, a másodikra pedig a megyei alispánok, mint legfőbb közigazgatási tisztviselők lennének hivatva.

Nem kell egyéb, csak egy kissé több hivatali pontosság és lelkiismeretes eljárás, ha ezek meglesznek, biztosak lehetünk benne, hogy a protekciós béreseknak és kanászoknak, meg

első kocsisát tegnap falta fel egy farkas az erdőben.

A kellemes beszélgetést szörnyű ordítás szakította félbe. — Fekete árnyékok sebesen közeledtek felénk.

— Itt vznak! — kiáltá Iván — egész farka! Isten könyörüljön rajtunk.

Meg kell jegyezni, hogy abban az évben, melyben a történet játszódik, farkas kalandok igen gyakoriak voltak azon a nagy pusztán, mely S. körül elterült. — Egy faluban az összes gyermekek és kutyák egyszer csak eltűntek. . . . Némely helységet a farkasok forma szerint ostrom alá fogtak és előfordult, hogy az ostromlók győztek . . .

Mindamellett Urloff ezredes, a kinél én és Kamaroff kapitány néhány hetet töltöttünk, nagyobb biztonság okából néhány muzsikot akart adni kísérell, de Kamaroff visszautasította, mondván, hogy kötelezi magát egy jó puskával kiirtani a szent Oroszország valamennyi farkasát. Urloff ezredes sem ragaszkodott ajánlatához, jó utat kívánt, barátságosan megrázta ke-

zünket és mi felkerekedtünk 1872. január 24-én. — És ime milyen helyzetbe kerültünk éjfél után egy órakor sikság közepén 14 fokos hidegben.

— Ébredjen barátom — kiáltám erősen megrázva a szundikáló Karamoffot, míg a lovak rémületükben repülve száguldottak.

— Mi az? — dörmögé Kamaroff, az álmot dörzsölve ki szeméből. — Nem valami kellemes, ha az embert minden csekélység miatt felébresztik, míg én azt álmodtam, hogy a téli palotában tánczolk a bájos D . . . hercegnővel.

— Nézze csak, vajjon csekélység-e, — szoltam a farkasokra mutatva.

Kamaroff káromkodásban tört ki:

— Pokol és ördög! Sokan vannak.

— Ó Fedor Petrovics! — Rimankodott a kocsis — előttünk is egész farkasfalka van. Mit tegyünk?

— Siessünk. a hogy lehet, mást nem tehetünk.

Iván keresztet vetett és a lovak közé csapott. A szán villámgyorsan repült.

más hasonló vágásu egyéneknek erdőörökké való fölesketése meg fog szünni s azok jutnak majd tisztességes álláshoz és kenyérhez, kik erre képességeikkel rászolgáltak s nem fogja szájuk elől a falatot az arra érdemetlen elkapni.

Hiába üdvös valamely törvény, ha azt mindenben meg nem tartjuk, csak olyanná válik, mintha nem is léteznék. Tartsuk meg mindnyájan a törvényeket s akkor biztosak lehetünk boldogulásunkban!

Az értések bekerítése.

Lapunk célja kiválóan a gyakorlati erdészeti kérdéseivel foglalkozni s így a küszöbön álló ertési munkálatok megkezdése előtt időszerűnek tartom és feladatommak tekintem a czimben foglalt tárgygyal érdeme szerint foglalkozni, mert a mily igénytelennek látszik is az, mégis annyira fontos és mondhatni nélkülözhetlen, hogy a vele való foglalkozás — mint azt a fejleményekből látni fogjuk — eléggé indokolt.

Az a kérdés, hogy vajjon az ertési terület és csemeteket mindenütt és mindenkor okvetlen bekerítendő-e, tekintettel a bekerítésnek költséges voltára, a gyakorlati erdőgazda előtt nem lehet egészen közönyös, mert néha fordulnak elő esetek, — mint például vadtenyésztés idejében — midőn egész vágások bekerítendők, ha csak nem akarjuk az egész ertést kockáztatni, vadaskertben pedig, hol a fősúly a vadtenyésztésre van helyezve, okvetlenül szükséges. Ez a szükség kisebb vagy nagyobb mértékben a tenyésztendő fajok minémiségétől és a meglevő vadállománytól függ.

Az erdei fenyő, lucz, éger és maga a tölgy is a rött és sertevad téli pusztításainak kevésbé vannak kitéve, mint például a jegenyefenyő, a juhar, kőris és az ákác, bár kisebb mértékben azok is szenvednek a vadak károsításaitól. A szarvas, dāmivad és őzök pusztításai ismeretesebbek, a vaddisznó pedig télen és kora tavasszal, midőn makkot csak gyéren talál, első sorban a lazított talajt, tehát a friss vetést és az ültetéseket keresi föl, hol mély turásaival iszonyu pusztításokat okoz és ha ilyeneket nem talált, csak akkor keresi fel a meleg források környékét, a havasok déli lejtőit, erdei tisztásokat, hol egész barázdákat túr, mert tudnunk kell, hogy a vaddisznónak olyan finom szaglása van, melynek segítségével a férgeket és pajodokat több centiméternyire a föld alatt is megérzi és hogy azok a hosszú, néha kör alakú turások nem mindig bizonytalanra történnek.

A vaddisznó, vagy mint műnyelven nevezni szokás, a sörtevad ellen tehát a legszilárdabb kerítés szükséges, mely 1-20 m. magasságban is megfelelő, míg a rött vad ellen való védelemre 1-50—2 méter magas kerítés szükséges.

Vadas kertben, hol csak nagyobb vadat tenyésztenek, legjobban megfelel a célnak az oszlopokra erősített tüskés drót huzal kerítés, míg az apróbb vadállománynál a drót háló jön alkalmazásba.

Más a viszony a magas hegységekben a vágásokban levő értések védelmével, midőn nagyobb területekről van szó; itt a kerítéseknek a tüskéstől kezdődő különböző nemeiből a legolcsóbb és a célnak mégis megfelelő fajtájának a kiválasztása a fődolog.

Míg a szarvasok és a legelő marha ellen az oszlop kerítés különböző nemei — melyek hull fából is készíthetők — jönnek alkalmazásba, addig a juh nyá-

— Tisztelt uram — szólott hozzám ünnepélyesen Kamaroff — fogja ezt a karabélyt, kemény munkánk lesz . . . remélem ön nem fél?

— Én? Ön tréfál.

— Nincs tréfázó kedvem. Ön csillagász, geológus, matematikus, de nem vadász. Ön gall, nem szláv.

— És az mit jelent?

— Ön nem szokta meg az orosz utazás veszedelmeit . . .

Én gunyosan mosolyogtam, a kapitány megszorította kezemet.

— Látom, ön bátor francia. Lássunk hozzá, hogy megszabaduljunk e csordától, mielőtt megtámadná lovainkat.

A kapitány célba vette a két farkast, melyek legelől voltak. A két farkas összerogyott.

— Gyorsabbn! Gyorsabban! — unszoltuk a kocsist.

A farkasok egy pillanatra meghátráltak a lövés

zajára, de azután ismét neki bátorodtak és vérfagyasztó ordítózással körülözönlötték szánunkat. — Minő vadászat! Egész életemben emlékezni fogok rá. Hihetetlen sebességgel tüzeltünk, és mégis úgy tetszett, hogy az átkozott fenevadak még egyre szaporodnak.

— Átkozott történet! — ordított a kapitány — nyakunkon van a szent Oroszország minden farkasa.

Iván kétségbeesett kifakadással felelt e kifakadásra.

Egy órási farkas ugrott egyik lovunk nyakára. Iván lehajolt és villámsebességgel vágta el a ló istrángjait, ott hagyván a szegény állatot a fenevadak martalékául.

Szörnyű ellenségeink a holttestre rohantak és néhány percznyi fegyverszünetet engedtek nekünk.

— Hány verst még? — kérde Kamaroff.

— Legalább tizenhatsz.

— Tizenhatsz verst, azaz egy óra.

A farkasok megszakították ezt a beszélgetést és ujult dühvel iramodtak utánunk.

jak ellen elég egy pár karó közé szurt túske is, természetesen megfelelő magasságban; vaddisznó, őz és nyulak ellen már meglehetősen magas és sűrű ezölöp kerítés szükséges, ritkább vagy sűrűbb sövény fennállással.

Bár a vadtenyésztés az erdésznek csak mellékfoglalkozása, mindazonáltal eltekintve annak élvezetes és tanulságos voltától, a vad terjesztés korunkban már annyira fontos, hogy azt már mint nemzetgazdasági tényezőt is számításba kell vennünk és föntartásuk érdekében káros voltuk ellen alkalmas védekezési módot keresnünk. A vadtenyésztés és erdőnevelés céljainál azonban a kerítés csak egy tényező, mert utóvégre is egész nagy területeket a nagy költségekre való tekintettel bekeríteni nem lehet s a vadtenyésztéssel még sem szabad felhagynunk a már említett közgazdasági érdekből sem. A vaddus erdőségek kedvelté teszik a vidéket, a vadászatokra jövő nagyuri társaságok gyakori látogatása nem megvetendő pénzforgalmat hoz a nép közé; kedvelté teszi magát az erdőt is, ugyannyira, hogy már nem egyszer esett meg, hogy a vadászatra kiránduló gazdag bankárok, előkelő pénzemberek a zord és távoli fekvésénél fogva értéktelenebb erdőt is sokkal előnyösebb áron vásárolták meg, mint a hogy azt egyébként üzemi szempontból tették volna.

Tekintettel mindezekre — mint mondtam — nem éppen közönyös az erdőtenyésztésnek a vadtenyésztéssel való összhangba hozása és ez a kezelő személyzetnek egyik igen fontos feladata, melynek megoldásában különösen vadaskerteknél nem csekély akadályokkal kell megküzdenie.

A rött vadnak — szarvasnak, őznek, dämadvadnak — köztudomás szerint a mesterséges takarmány

nem elégséges, hanem annak az év minden szakában zöld takarmányra is van szüksége, melyet télen a moha, galy és rügy képezi s így az állománynak megfelelő legelő területtel kell birnia, hogy az erdőt, különösen pedig a fiatalosokat ne tegye tönkre annyira, mintha azokat télen nyáron át legeltették volna, mert ha a vad tulságosan elszaporodik, éppen akkora károkat okoz, mint a folytonos legeltetés. Ennek megakadályozására tudnunk és ismernünk kell a helyes arányt a vadállomány mennyisége és az azt befogadó erdőségek területe között épp úgy, mint ez a legelőterületeknél is szükséges.

Ebben a tekintetben a vélemények nagyon eltérők. Dombrowszky erdészeti és vadászati író szerint egy vadaskert területének legalább 1400 hold területtel kell birnia.

Adatai szerint egy szarvas vagy dämadvad 52 holdat, egy őz vagy sertevad kedvező talajon 17 holdat igényel. Ennél nagyobb állomány a vadaskert fáira már veszélyes.

Mintha hallanám az ellenvetést, hogy a mi rengetegekben alig van vad, hát minek kerítésezzünk. Az ellenvetés megnyugtatóására a vén praktikus csak azt jegyzi meg, hogy fájdalom, nemes vadunk alig van, és mégis kárt okoz, mert nincs rendszeres vadtenyésztésünk, melyet pedig az előtilalmak pontos betartása mellett igen sikeresen lehetne üzni, igen, de nincs kellően betartott előtilalom, e helyett mindenütt a tullegeltetés van divatban; minek következtében a nemes vad majdnem kizárólag a véderdőre és a tilalmazott értékekre szorul, sőt a törvény enyhe voltánál fogva már ezeket sem igen kimélik a lelketlen pásztörök.

Vén praktikus.

— Tüz! — vezényelt Kamaroff. Három farkas elesett.

— Nos — kiáltám — hát nem megyünk már?

— Uram, a lovak kidőltek — felelt Iván — és mi elvesztünk.

— A lovak kidőltek — ismétlé Kamaroff, míg hátamat a félelem végigborzongatta.

Tényleg a szerencsétlen állatoknak megszakadt a párjuk.

A helyzet válságos lett. A rengeteg hősikság közepén magunkra hagyva, segítség nélkül.

Egyszerre csak megrázó sikoltást hallok. A kapitány ordított fel, a ki észrevette, hogy Iván ököltre szorítva kését a fenevadaknak rontott, melyek a lovak holttestének estek.

Szegény Iván! Értettem dühét. Szerette lovait és megakarta bosszulni.

— Iván! Iván! — kiáltott Kamaroff.

De Iván nem vonult vissza, irtózatot csapásokat

osztva késével a farkasoknak és minden percben vártam, hogy legyűrjék.

— Menjünk segítségére — szólt végre a kapitány.

— Annál inkább, mert töltésünk elfogyott.

— Hogyan?

— Lásd — szóltam leterítve egy farkast — ez volt az utolsó golyónk.

Kamaroff megragadta puskáját, én a magamét és a tusával estünk neki a farkasoknak.

Milyen csata, — mily szörnyű csata! Éreztem az arczomon az állatoknak utálatos forró leheletét, hallottam csikorgni fogukat, láttam vérben forgó szemük csillogását, Kamaroff, Iván és én csapkodtunk magunk körül féktelen dühvel, nem látva, nem nézve semmit.

A farkasok egy pillanatra meghátráltak.

— Menjünk — szólt Iván egy közeli dombocskára mutatva, a hol a hold fényben néhány bokrot pillantott meg. — Összehortunk annyi fát, a mennyit

Felhívás a kartársakhoz.

Ugy hiszem, hogy talán már mindenkinek van tudomása a nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. miniszteriumnak azon kiadott rendeletéről, a melyben a m. kir. erdészeti altiszteknek az ezüst zsinór viselése szolgálatban s szolgálaton kívül megtiltva van.

Csodálkozom azon, hogy a tisztelt kartársak közül erről még eddig senki sem tett említést, pedig ha komolyan vesszük, nem csekély dolog ám ez.

Az ezüst zsinór viselését ezelőtt pár évvel — egyik vidéken ugyan hamarabb, a másikon később, (a jelvényekről nem is szólva) megkezdtek s azt minden szó és tilalmazás nélkül ez ideig viseltük, s mit értünk el vele ez alatt? azt, hogy tekintélyünket emelte s azt, hogy tisztességesebb öltönyben tisztességesebb körökben is megjelenhettünk, nem nézett bennünket mindenki tudom is én minek.

Abban az időben, a mikor megkezdtek volt az ezüst zsinór viselését, itt a nép általában, meg talán más testületi altisztek is abban az erős hiszemben lehettek, hogy mi minden esetre annak a viselését magasabb intézmény folytán nyertük s ime, mit fognak most mindezekre mondani, ha egyszerre eltűnnek a zsinórok? egyszerűen kinevetnek s azt fogják mondani, hogy degradálva vagyunk.

Az ezüst zsinórt viselik vasuti altisztek, posta és távirda altisztek, pénzügyőrök stb., ezek ruhát avagy ruhaátalányt kapnak, mi semmit, mi a fizetésünkből fedezünk mindent, még sem szabad tisztességes ruhában járni, holott fentebb említetteknek az szabad; no de elég legyen ennyi, hiszen nem az a czélom, hogy csupán panaszkodjam.

A szent irás azt mondja: „zörgéssetek és megnyittatik, kérjete és megadatik nektek“; zörgessünk és kérjünk tehát mi is, hogy megadassék nekünk.

Az ungvári uradalomhoz tartozó erdészeti altisztek a mult hó 15-én Perecsényben megtartott táncmulatság alkalmával rövid értekezletet tartottak, melyen azt a határozatot hozták, hogy az ezüst zsinór viselésének a megengedését a nagyméltóságu m. kir. földmivelésügyi miniszteriumnál kérelmezni fogják, de amennyiben egy uradalom magában kivételt nem képezhet, kéri, illetve kérjük tehát az összes tisztelt kartársakat, hogy tömörüljünk és együttesen kérjünk.

A kérvényeknek megszerkesztésére és kinyomtatására szerény véleményem szerint leghelyesebbnek találnám, ha az igen tisztelt szerkesztő urat kérnök fel, már csak azért is, hogy az összes kérvények egyöntetűek legyenek, a kérvényben mindenesetre megemlítendő lesz, hogy az ezüst zsinór a mellett, hogy sokkal tisztességesebb, még sokkal tartósabb is, mint a zöld zsinór, a mely ha egy párszor megázik, festéket bocsájt és megfeketedik, s az államkincstárnak mi azzal egy félkrajcárnyi költséget sem csinálunk.

A felszámított munkadíj a személyzettől minden uradalomban, kire mennyi esik (a mi ugyan nagyon csekély lesz) beszédendő és illetékes helyére annak idején elküldendő lenne.

Hogy hány példányban fogják kívánni tisztelt kartársak uradalmanként a kérvények megküldését, azt önökre bízom, a további teendőket szintén tudják.

Perecsény, 1898. január hó 12-én.

Bertóthy Zsigmond,
m. kir. erdőőr.

birtunk. Néhány percz múlva, míg a farkasok haditanácsot tartottak, tűzgyűrű vett körül bennünket.

— Ha volna töltényünk, még megmenekülhetnénk.

A farkasok körülvették a tüzet csendben. Mi magunk bent csendben vártuk a történendőket.

— Nincs már? Ezt a közeli fát ledönthetnők, de nem merem, mert félek, hogy betörik a késem — szólt Iván.

A tűz gyengült. Ugy számítottam, hogy tíz percz múlva ki alszik és akkor felvehetjük ismét a borzasztó ökölharcot.

Négy-öt ordítás volt a válasz e gondolataimra.

— Megvan — kiáltá Iván, mikor a kulacsomból pálinkát akartam hörpinteni.

Mindhárman elővettük kulacsainkat és a fára öntöttük tartalmát. Azután meggyújtottuk. Sisteregve borult lángba, utána a másik és csakhamar tizenkét fa állott lánkban körülöttünk, mind megannyi óriási fáklya.

Milyen látvány, ha akkor szemünk lett volna

arra! Fehér sivatag közepén éjszaka égő fák, melyek körül harmincz fehér és sárga farkas leskelődik, szörnyű hatalmas állatok, melyek mindegyike elbir két-két komondor kutyával.

Két lépésnyire a farkasoktól három ember tizenkét égő fa világában . . . három ember, a ki várja a legszonyatosabb halált.

E közben a fák égtek, az idő telt, a tűz már lohadt és helyzetünk nem változott. Vártuk azt a pillanatot, a mikor a tűz elhamvad és a farkasok hatalmába kerülünk.

Egyszerre csak Iván jelt adott. Néztük, ő pedig rendkívül izgatottan figyelt.

— Hallották?

— Nem — feleltem.

— Vigyázzon, vigyázzon! — kiáltott a kapitány.

Kissé vigyázatlanul előre léptem és egy óriási farkas rontott reám. Puskatussal ütöttem szemem és az állat összerogyott.

— Brávó! — kiáltott Iván.

LEVELEZÉS.

Karakó, 1898. február 18.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Szíves elnézését kérem, hogy ilyen későn küldöm be a gondnokságunknál alkalmazott altisztek névjegyzékét, de hát jó magam minden kartársam biztos és pontos címét nem ismervén, a jegyzék elkészítésére és beküldésére a gondnokságnál alkalmazott erdőlegényt kértem föl, hogy a jegyzéket készítse el és nekem küldje meg, de hát úgy látszik, hogy ő nem igen érdeklődik közös ügyeink iránt, éppen úgy, mint többi kartársaim, kik közül tudtommal még kedves lapunkat még egy sem rendelte meg, bár a múlt év nyarán, midőn a Verndl-féle fegyvereink kiosztása céljából egybehivattunk, ugyancsak kértem őket, hogy vegyék pártfogásukba lapunkat, de valamennyi kitérőleg felelt, mint az a bünös, kit a bíró vallatott: „hogyan hívnak?” „egyszer így, máskor úgy”; „hová való vagy?” „egyszer ide, máskor oda”; „mi a foglalkozásod?” „egyszer ez, máskor amaz”; végre is a türelmém vesztett bíró egyszerűen kidobatta.

Ilyen viszonyok között nem maradt egyéb hátra, mint hogy legalább az általam ismertek névjegyzékét beküldjem, azonban igyekezni fogok, hogy annak hiányosságát mielőbb pótoljam.

Legyen szabad egyuttal itt a múlt évi lelövésünk jegyzékét is közölni. A vadászterületet képező védjárásom mintegy 300 hold erdő s ugyanannyi szántóföld- és erdőből áll s a vadászatot erdőgondnokom, tekintetes Velics János főerdész ur bírja. A megtartott néhány kisebb-nagyobb vadászat zsákmánya volt: 2 őz, 68 nyul, 22 fácán, 84 fogoly, 2 erdei szalonka, 3 fűrj, tehát 181 darab hasznos vad; a kártékonyak

közül: 11 róka, 2 borz, macska, kutya 7, bagoly 10, varju, szarka 33, vércse 12, összesen 75 s így az összes eredmény 256 darab.

Az időjárás eddig kedvő volt s szép vadszaporulatnak nézünk eléje; havat eddig alig láttunk s ami eddig hullott is, alig 2—3 napig tartotta magát.

A szerkesztő urnak s összes szaktársaimnak minden jót kívánva, maradtam igaz hive

Kiss József,
közalap. erdőőr.

Pusztakozmadombja, 1898. január 14.

Tekintetes szerkesztő úr!

Az alsó-lendvai és lentii főbérleti uradalomnál az összes erdőőri személyzet 40 főre rug s szeretném tudni, hogy ennek név és lakjegyzékét közölte e már valaki a „Röpirat” szerkesztőségével? (Bizony még csak részben lett beküldve s kívánatos lenne a teljesség beküldése. Szerkesztő.) Ha még eddig meg nem történt volna, úgy én fogom azt mihamarabb megtenni.

Egy segédőrünk, ki csak nem régiben lépett ki a csendőrségtől, elmúlt nevenapján betért a korcsmába egy kis mulatozásra s miután egy darabig pityizált s erdőőri minőségével kissé eldicsekedett volna, henczegésének ugyan megadta az árát, mert néhány paraszt ember, kikkel kikötött s kik még csendőr korából haragosai voltak, becsületesen elpáholták s jó szerencséje volt, hogy az ajtón ki tudott ugrani. Futott is hazafelé s ekkor egy vén banyával találkozott, ki azt kérdezte tőle, hogy: „talán János-poharat volt inni, szomszéd?” „Azt ám — felelte ő — de nem esett izemre!”

Hja, a ki milyen csendőr volt, olyan erdőőr is az. — Tisztelettel Harangozó József,
urad. erdőőr.

Egyszer csak magam is meghallottam a távolból a puskalövést.

— Hurrá! jönnek a megmentésünkre.

Nem volt időnk a magyarázatokra. A farkasok is észrevették, hogy segítségünk érkezik és minden oldalról megrohantak.

— Ne váljunk szét — kiáltá dörgő hangon Kamaroff — különben elvesztünk.

Záporként osztottuk csapásainkat. A farkas rendre hult csapásaink alatt. Ivan egy rengeteg égő ággal fegyverkezett fel és valahányszor veszedelemben forogtunk, megperzselte a támadó állat orrát.

De így sem tarthattuk magunkat. Éreztem, hogy csapásaim gyengülnek és hogy nem leszek soká képesekellőképpen markolni a karabélyt. Ököltre szorított kézzel folytattuk a küzdelmet. Szemem vérben uszott, testem izadtságban fürdött a tizennégy fokos hidegben éreztem, hogy elgyengülök.

Hátam mögött kétségbeesett halálkiáltás hangzott fel. Ivánt a farkasok legyőzték. Kamaroff és én

halálmegvetéssel rohantunk Iván gyilkosára. A szegény kocsis erőlködött, hogy ismét talpra álljon, de nem birt, visszaesett és lehunyta szemét. . . . Arcza és nyaka irtózatossan össze volt marcangolva.

Kamaroff holtan látva kedves szolgáját, leirhatatlan dühvel támadt a farkasokra. Iván kését marokra fogva mellébe dőfte azt egy nősténynek, mely éppen tátott torokkal esett a szegény holttestnek.

De ime! mily öröm — egész világosan hallottam a puskalövést.

A farkasok is neszét vették és visszavonultak. Vártunk!

Végre észrevettünk öt szánt, mely sietett felénk.

— Ön az Urloff? — kiáltott Kamaroff.

— Én vagyok, kapitány.

— Hala a jóságos égnek — mondá alázatosan Kamaroff és keresztet vetett. — Megmenekültünk.

(Francziából.)

Különfélék.

Sortüz az erdőörre. Miskolcra írják, hogy Erdődy György kincstári erdőőrt puskával ellátott kisgyőri lakosok, a kiket falopással gyanúsított, megtámadták s valóságos sortüzet adtak rá. Egy golyó az erdőőr szemébe furódott s most a miskolczi kórházban a halállal vívódik. A merénylők közül eddig a csendőrség csak Kis Károly és Gergely István kisgyőri lakosokat tartóztatta le.

Öngyilkos erdőőr. Brassóból táviratozzák, hogy ott Varga József erdőőrt a felső-tömösi erdőben agyonlőve találták. — Valószínűleg öngyilkos lett és alkalmasint anyagi zavarok adták kezébe a fegyvert.

Harcz a medvével. Hosszumezőről írják lapunknak, hogy a Tecső és Sziget közti erdőből a favágók egy medvét riasztottak ki s az a közelben cserkésző B. J. tanítóra vetette magát, ki teljes erejével forgatta meg benne vadászkését, mire a medve leesett a földre, magával rántva a tanítót is. A medve felfordult, a fiatal tanító életben maradása azonban kétséges, mert a melle valósággal szét van marcangolva.

Statárium Horvátországon. Mint Zágrábból táviratozzák az ogulini rögtönítelő bíróság tárgyalást tartott. — Mióta a legutóbbi zavargások miatt az ogulini kerületben a statáriumot kihirdették, ez az első eset, hogy dolga akadt a rögtönítelő bíróságnak. A vádlottak: Palatisa Lazo és két fia: Gyurán és Mile, kotsrenskii parasztok. Január 25-én hárman vadállatias kegyetlenséggel megölték Zec erdőőrt és Orlic rendőrt, a ki valami erdősértés miatt Platisa Milet letartóztatni akarta. — A rögtönítelő bíróság egész nap tárgyalta az ügyet. — Bali Mihály hóhér Budapestről megérkezett Ogulinba s Platisa Lázót és Gyurór kivégezte.

Rablógyilkosság a börtönben. A szászrégeni járásbíróságnál az elmúlt vasárnapon vakmerő merénylet követett el két gonosztevő. A börtön egyik czellájában három rabot őriztek. Muresán Tódor ó.-tapolczai földmivelő vizsgálati fogságban volt, mert szeretőjének az urát megölte. Rabtársa: Győrfi Mózes m.-péteri lakos pedig azért került a börtönbe, mert rablást követett el. A czella harmadik lakója: Kiss Sándor volt körjegyző, a kit sikkasztás miatt zártak el. — A volt körjegyző nem igen barátkozott a két gonosztevővel, a kik maguk között folytonosan sugdostak. Szombat este a kályha megtüzesített vasajtájával körülégették a czella ajtaját, úgy, hogy azon akkora rés támadt, a melyen egy ember kibújhat. Mikor ezzel a munkával elkészültek, rabtársukat, a körjegyzőt megkötözték, száját betömtek, hogy ne kiálthasson s aztán kibujtak az ajtón. A folyosón találták Schel Ferencz börtönőrt. A két rab megtámadta az őrt s egy baltaütéssel elnémitották. Aztán bevonszolták egy üres czellába és ott rázárták az ajtót. A szabadra került gonosztevők behatoltak a börtönőr lakásába, elraboltak egy puskát és egy revolvért, sőt feltörték a vizsgálóbíró szobájának ajtaját is. Itt felturkálták az összes iratokat s ellopták a vizsgálóbíró szivarjait. Mikor mindezeket kedélyesen elvégezték, kereket oldottak. A szász-regeni csendőrség még most sem találta meg a gonosztevőket.

Egy kapitány és tisenhét detektív. Nagyszabású panama kiderítésével foglalkozik a budapesti rendőrség, a melyet a belügyminiszter ée a pénzügyminiszter bizott meg a vizsgálattal. A bűnügy számai behálózzák az ország keleti határát Mármorosszigettől egészen Brassóig. Karácsony Sándor rendőrkapitány utazott el Máramaroszigetre hét detektívvel, hogy megkezdje a kutatást. Ugy látszik, a magával vitt rendőri apparátus nem volt elégséges, mert a főkapitánysága táviratot kapott tőle, a melyben sürgősen kéri, hogy még tíz detektívet küldjenek hozzá. A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy ha kell, különvonatot adjanak a detektívek rendelkezésére. A tíz titkos rendőr már el is utazott, magukkal vivén a kormány írásbeli utasítását, hogy az erdélyi hatóságok mindenben kezére járjanak a rendőrségnek. Egy rendőrtanácsos ebben az ügyben Kolozsvárra utazott. A panama a kincstári erdőségek körül elkövetett óriási visszaélésben rejlik. Följelentést tettek ugyanis a kormánynál, hogy a községi tisztviselők eladták a határszéli kincstári erdőket, a melyeknek egy részét már ki is vágták és elszállították. A kincstárnak állítólag több milliónyi kára van.

Februáriusi szivárvány. Gadányból, Somogy megyéből írják, hogy ott február 17-én délután nyolcz-tíz perczig nyár volt. Fekete zivatar felhők tódultak az égre Kaposvár irányában, közbe-közbe megvilágosodott a szemhatár, mennydörgött s villámlott. Azután leszakadt a zápor, a melybe később jégeső vegyült és jégverésről adhatnánk számot, ha volna mostanában a természetben zöld levél. Végre mosolyogni kezdett a nap melegen s a sötét felhők megszakadt boltozatát áthidalta szép szivárvány. Kevés volt benne a vörös szín, annál több a zöld. Ez a régiék szerint sok gabonát jelent.

A ki a koporsóban lakik. Furcsa gusztusa volt Kelemen Gergelynek, a ki mint műhelyfelügyelő dolgoztatott egy debreczeni asztalosnál. Az volt a dolga, hogy rendben tartsa a szerszámokat, tisztán a műhely minden zegét-zugát. Neki kellett legelőbb föl jönni s ő ment haza a legkésőbb. A háznál nem tudtak számára helyet adni, hát kvártélypénzt kapott ennek a fejében. Az öreg azonban nagyon szerette a pénzt, nem vitte rá a lelkiismerete, hogy azt kvártélyért fizesse ki. Ingyen lakást keresett magának és talált is. Az udvaron egy félszer állott, alatta deszkák s egy csomó kész koporsó. Az öreg kiválasztott egyet magának s este, mikor azt hitték, hogy elment a háztól, belefeküdt. Alatta volt minden ruhája, vagyona. A napokban elmaradt az öreg Kelemen, senki sem tudott róla semmit. Keresték, kérdezősködtek utána, de hiába. A mult napokban egy este az egyik asztalossegéd nyöszörgést hallott a félszer alatt. A gyanús hangokra fölhevta a többi munkások figyelmét és a lámpával a félszer alá mentek s a honnan a nyöszörgést hallották, fölnyitották a födelet. Kelemen bácsit feküdt benne betegen, tehetetlenül. Hiába vitték azután meleg ágyba, az orvos kimondta már az ítéletet, pár nap mulva visszatehetik az öregot a koporsóba.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:

Podhradszky Emil.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legújabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk urolag megbízott

a nagytekintetű erdétisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHAK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállító
A földmívelés m. kir. Ministerium szállító.

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.